

много низки. Затова софийските търговци закупували такива стоки на цели партиди, срещу които те импортирали всъкакъв видъ манифактура. Специално търговецът Рести ималъ много голѣма клиентела въ Провадия. Тя се състояла отъ търговци отъ най-различна националностъ, — най-много били евреите и българите. Измежду първите били Мусе евреина¹⁾, Хаимъ евреина²⁾, (Хаимъ Самсонъ)³⁾, Салфати евреина и Аронъ Ангель⁴⁾. Отъ българите сж споменати Пульо Кировъ⁵⁾, Георги Кировъ⁶⁾, Тодоръ Яневъ⁷⁾ и Петъръ Гиорговъ⁸⁾. Между мнозината дубровчани отъ този градъ сж споменати само Бартоломео Раджионати⁹⁾, Цвѣтко Обрадовичъ¹⁰⁾ и Леонардо ди Гиорги¹¹⁾. Други тѣхни сънародници въ този градъ не се споменаватъ. Единствено Рести е търгувалъ съ толкова много българи. Другите дубровчани сж търгували въ голѣмите градове почти само съ своите сънародници. Споменатите българи въ Провадия търгували съ манифактура, доставяна имъ отъ Рести, срещу която изпращали необработени кожи.

Общо взето по отношение вносна на всички стоки, провадийските търговци били въ връзка съ София, где сж били складирани много повече манифактурни, желѣзарски и бижутерийни стоки и отъ гдето тѣ били разпращани по всички краища на българските земи.

Въ края на 16 и началото на 17 в. стоките, които били изнасяни отъ Провадия, били транспортирани въ две направления: по пътя презъ София и Нови Пазаръ, — по сухо и презъ Родосто, — по море, за Анкона и Дубровникъ. Въпрѣки, че гр. Варна билъ най-удобното дебуше за този износъ, но поради ограничения брой кораби, които идвали тамъ, презъ Варна не е могло да се организира постояненъ износъ презъ тази епоха. Затова почти всички кожи, които били изнасяни отъ Провадия презъ 1590—1605 г., сж били отправяни по сухо за София¹³⁾, или за Родосто¹⁴⁾. Многобройните дубровчани въ тѣзи градове успѣли да организиратъ постоянна бърза експедиция на стоките. Въ книгата на Рести сж дадени подробните сметки за превозването на тѣзи стоки, за всѣка партида по отдѣлно. Експедираните презъ София стоки минавали презъ Гъргуре¹⁵⁾, Ужице¹⁶⁾ и Нови Пазаръ¹⁷⁾, а тѣзи за Родосто, — направо презъ Стара планина. Транспортиратъ отъ Провадия се събирили въ тракийската равнина съ тѣзи отъ Пловдивъ и заедно били отправяни за Родосто¹⁸⁾. Самото провадийско тържище било

¹⁾ Resti, fol. 78.

²⁾ п. т. 106.

³⁾ п. т. 152.

⁴⁾ п. т. 165.

⁵⁾ „Puglio Cirov di Provato“ fol. 96.

⁶⁾ „Giergie Cirov di Provato“ f. 117.

⁷⁾ „Todor Jagni di Provatto“ f. 180.

⁸⁾ „Petar Giorgov di Provatto“ f. 180.

⁹⁾ п. т. f. 63, 77, 191.

¹⁰⁾ п. т. 203.

¹¹⁾ п. т. f. 96.

¹²⁾ п. т. f. 96, 117, 118.

¹³⁾ п. т. f. 179.

¹⁴⁾ п. т. f. 63, 70, 71, 120, сп. сѫщо Div. not. т. 129 f. 21V⁰.

¹⁵⁾ п. т. f. 179.

¹⁶⁾ f. 62, 64.

¹⁷⁾ f. 63.

¹⁸⁾ f. 120.